

Yttrande från Europeiska datatillsynsmannen om förslaget till rådets direktiv om en skyldighet för medlemsstaterna att inneha minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter

(2009/C 128/05)

EUROPEISKA DATATILLSYNSMANNEN HAR ANTAGIT DETTA YTTRANDE

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 286,

med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artikel 8,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter, särskilt artikel 41 ⁽²⁾,

med beaktande av den begäran om ett yttrande i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001 som översändes till datatillsynsmannen den 14 november 2008.

HÄRIGENOM FRAMFÖRS FÖLJANDE:

I. INLEDNING

1. Den 13 november 2008 antog kommissionen ett förslag till rådets direktiv om en skyldighet för medlemsstaterna att inneha minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter (nedan kallat "förslaget") ⁽³⁾.
2. Förslaget syftar till att med hjälp av tillförlitliga och översiktliga mekanismer som är grundade på solidaritet mellan medlemsstaterna säkerställa en hög säkerhetsnivå för oljeförsörjningen i gemenskapen, hålla minimilager av olja och

petroleumprodukter samt införa de förfaranden som krävs för att avhjälpa eventuella allvarliga brister.

3. Den 14 november 2008 översände kommissionen förslaget till datatillsynsmannen för samråd i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001. Datatillsynsmannen välkomnar kommissionens begäran om samråd i detta ärende och noterar att det hänvisas till detta samråd i förslagets ingress i enlighet med artikel 28 i förordning (EG) nr 45/2001.
4. Innan förslaget antogs samrådde kommissionen informellt med datatillsynsmannen om en särskild artikel i utkastet till förslag (nuvarande artikel 19). Datatillsynsmannen välkomnar detta informella samråd eftersom det gav honom möjlighet att lämna några förslag innan kommissionens antog förslaget.

II. ANALYS AV FÖRSLAGET

Allmän analys

5. Den aktuella frågan belyser väl det faktum att det bör finnas en ständig medvetenhet om bestämmelserna om uppgiftsskydd. I en situation som gäller medlemsstaterna och deras skyldighet att hålla beredskapslager av olja, vilka huvudsakligen ägs av juridiska personer, är behandling av personuppgifter inte helt självklar, men även om detta i sig inte har planerats kan det likväl förekomma. Man bör under alla omständigheter överväga sannolikheten för att personuppgifter behandlas och agera därefter.
6. I det nuvarande läget finns det i princip två verksamheter i direktivet som skulle kunna inbegripa behandling av personuppgifter. Den första gäller medlemsstaternas insamling av uppgifter om oljelager och den därpå följande överföringen av uppgifterna till kommissionen. Den andra verksamheten gäller kommissionens behörighet att utföra kontroller i medlemsstaterna. Insamlingen av uppgifter om oljelagrens ägare skulle kunna inbegripa personuppgifter, såsom namn och kontaktuppgifter för ledande befattningshavare i företagen. Denna insamling samt den senare överföringen till kommissionen skulle då utgöra behandling av personuppgifter och avgöra huruvida den nationella lagstiftningen för genomförande av bestämmelserna i direktiv 95/46/EG eller förordning (EG) nr 45/2001 är tillämplig, beroende på vem som faktiskt behandlar uppgifterna. Behörighet för kommissionen att utföra kontroller av beredskapslager i medlemsstaterna, vilket omfattar rätten att samla in uppgifter i allmänhet, skulle också kunna inbegripa insamling och således även behandling av personuppgifter.

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ KOM(2008) 775 slutlig.

7. Under det informella samrådet, som uteslutande gällde bestämelsen om kommissionens undersökningsbehörighet, rekommenderade datatillsynsmannen kommissionen att fastställa huruvida behandlingen av personuppgifter inom ramen för kommissionens undersökning skulle vara helt tillfällig eller ske regelbundet och tjäna syftet med undersökningen. I förhållande till resultatet av bedömningen föreslogs två olika metoder.
8. Om behandling av personuppgifter inte hade planerats utan skulle vara av helt tillfällig art, rekommenderade datatillsynsmannen för det första att uttryckligen utesluta att behandlingen av personuppgifter tjänar syftet med kommissionens undersökning och, för det andra, att det ska anges att alla personuppgifter som kommissionen kommer i kontakt med under undersökningen varken kommer att samlas in eller beaktas och att de vid oavsiktligt insamling omedelbart ska förstöras. Som en allmän stödåtgärd föreslog datatillsynsmannen dessutom att det ska införas en bestämmelse där det anges att direktivet inte påverkar tillämpningen av de bestämmelser om uppgiftsskydd som fastställs i direktiv 95/46/EG och i förordning (EG) nr 45/2001.
9. Om det å andra sidan var tänkt att behandling av uppgifter regelbundet skulle ske inom ramen för kommissionens undersökning, rekommenderade datatillsynsmannen kommissionen att införa en text som återspeglar resultatet av en lämplig utvärdering av uppgiftsskyddet. Detta skulle kunna innebära följande inslag: I) Det faktiska syftet med databehandlingen, II) nödvändigheten av databehandlingen för att uppnå detta syfte och III) proportionaliteten i databehandlingen.
10. Även om datatillsynsmannens informella råd endast gällde kommissionens undersökningsbehörighet gällde hans synpunkter även den andra huvudsakliga verksamhet som beskrivs i förslaget till direktiv, nämligen insamling och överföring till kommissionen av uppgifter från medlemsstaterna.
11. Det framgår tydligt i det slutliga förslaget till direktiv att kommissionen har fastställt att någon behandling av personuppgifter inte planeras för att tjäna direktivets syfte. Datatillsynsmannen välkomnar att hans första förslag till tillvägagångssätt till fullo återspeglas i förslaget.
12. Datatillsynsmannen stöder därför det sätt på vilket kommissionen sörjer för att dataskyddsbestämmelserna iakttas i förslaget till direktiv. I återstoden av yttrandet görs endast några detaljerade rekommendationer.
- Synpunkter på detaljer*
13. Artikel 15 i förslaget till direktiv handlar om skyldigheten för medlemsstaterna att förelägga kommissionen statistiska sammanställningar varje vecka över nivåerna för de kommersiella lager som hålls inom det nationella territoriet. Sådan information innehåller vanligtvis få personuppgifter. Den kan dock innehålla information om fysiska personer som äger oljelager eller som arbetar för en juridisk person som äger lagret. För att hindra medlemsstaterna från att ge kommissionen sådana uppgifter anges i artikel 15.1 att om medlemsstaterna gör detta får "ägarna till dessa lager [...] inte namnges". Även om man bör vara medveten om att avlägsnandet av ett namn inte alltid resulterar i uppgifter som inte kan spåras till en fysisk person, förefaller det som om denna kompletterande mening i denna situation (statistiska sammanställningar av oljelagernivåerna) räcker för att säkerställa att personuppgifter inte kommer att överföras till kommissionen.
14. Kommissionens undersökningsbehörighet fastställs i artikel 19 i förslaget till direktiv. Det framgår tydligt av artikeln att kommissionen har följt det första tillvägagångssättet, vilket beskrivs i punkt 8 ovan. Det fastställs att insamling av personuppgifter inte får utgöra en del av de kontroller som genomförs av kommissionen. Och även om kommissionen kommer i kontakt med sådana uppgifter får de inte beaktas och måste förstöras vid oavsiktligt insamling. För att anpassa ordalydelsen till den lydelse som används i dataskyddslagstiftningen och för att undvika eventuella missförstånd rekommenderar datatillsynsmannen att ordet "insamling" i punkt 2 första meningen ska ersättas av ordet "behandling".
15. Datatillsynsmannen välkomnar att det även har tagits med en allmän stödbestämmelse när det gäller relevant dataskyddslagstiftning i förslaget. I artikel 20 erinras medlemsstaterna, kommissionen och andra gemenskapsorgan tydligt om sina skyldigheter enligt direktiv 95/46/EG respektive förordning (EG) nr 45/2001. I artikeln framhålls dessutom de registrerades rättigheter enligt dessa bestämmelser, såsom rätten att motsätta sig att deras uppgifter behandlas, rätten till tillgång till sina uppgifter och rätten att få sina uppgifter rättade om de är oriktiga. Man kan eventuellt ha synpunkter på var i förslaget denna bestämmelse är placerad. Eftersom den är allmänt hållen är den inte enbart begränsad till kommissionens undersökningsbehörighet. Datatillsynsmannen rekommenderar därför att artikeln flyttas till den första delen av direktivet, efter artikel 2 exempelvis.
16. Även i skäl 25 hänvisas det till direktiv 95/46/EG och förordning (EG) nr 45/2001. Syftet med detta skäl är dock ganska oklart eftersom bara dataskyddslagstiftningen som sådan nämns, utan närmare precisering. Det bör i skälet klart framgå att bestämmelserna i direktivet inte påverkar tillämpningen av den nämnda lagstiftningen. Den sista meningen i skälet verkar dessutom innebära att dataskyddslagstiftningen uttryckligen kräver att de registeransvariga omedelbart ska förstöra uppgifter som av misstag samlats in. Även om detta skulle kunna vara konsekvensen av de fastställda bestämmelserna, finns det inte någon sådan skyldighet i den lagstiftningen. Det är en allmän dataskyddsprincip att personuppgifter inte får bevaras längre än nödvändigt för de ändamål för vilka de har

samlats in eller senare behandlas. Om den första delen av skälet anpassas på det sätt som här föreslagits blir den sista meningen överflödig. Datatillsynsmannen föreslår därför att den sista meningen i skäl 25 ska strykas.

III. SLUTSATS

17. Datatillsynsmannen stöder det sätt på vilket kommissionen sört för att dataskyddsbestämmelserna iaktas i förslaget till direktiv.

18. På detaljnivå rekommenderar datatillsynsmannen

— att ordet "insamling" i den första meningen i artikel 19.2 ersätts med ordet "behandling",

— att artikel 20, som utgör den allmänna dataskyddsbestämmelsen, flyttas till den första delen av direktivet, närmare bestämt direkt efter artikel 2,

— att det i skäl 25 läggs till att bestämmelserna i direktivet inte påverkar tillämpningen av bestämmelserna i direktiv 95/46/EG och förordning (EG) nr 45/2001,

— att skäl 25 sista meningen stryks.

Utfärdat i Bryssel den 3 februari 2009.

Peter HUSTINX
Europeiska datatillsynsmannen